

REPUBLIKA HRVATSKA
TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU
Zagreb, Amruševa 2/II.

Poslovni broj: 21. P-733/22-24

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Zagrebu, po sutkinji Ivani Manestar, u pravnoj stvari tužitelja Nova hrvatska banka d.d., Zagreb, Varšavska ulica 9, OIB: 78427478595, kojeg zastupa Ivančica Bobek, odvjetnica u Odvjetničkom društvu Gugić, Kovačić & Krivić d.o.o., Zagreb, Radnička cesta 52, protiv tuženika Meta Solution d.o.o., Zagreb, Ulica Franje Miličevića 45, kojeg zastupa Ivana Primorac, odvjetnica u Odvjetničkom društvu Hećimović & Kaleb d.o.o., Zagreb, R. F. Mihanovića 9, radi proglašenja pljenidbe i prijenosa novčanih sredstava nedopuštenim, nakon javne glavne rasprave zaključene 18. siječnja 2023. u prisutnosti punomoćnice tužitelja i punomoćnice tuženika, dana 3. ožujka 2023.

p r e s u d i o j e

I. Utvrđuje se da su pljenidba i prijenos novčanih sredstava u postupku izravne naplate pred Financijskom agencijom, pokrenutom od strane tuženika temeljem rješenja Trgovačkog suda u Zagrebu, poslovni broj Ovr-25/18 od 13. prosinca 2021., nedopušteni.

II. Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka u iznosu od 980,50 EUR/7.387,58 kn¹, u roku od 15 dana.

III. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troškova parničnog postupka u iznosu od 1.049,73 EUR/7.909,19 kn, kao neosnovan.

IV. Odbija se u cijelosti zahtjev tuženika za naknadu troškova parničnog postupka, kao neosnovan.

¹ Fiksni tečaj konverzije 1 EUR = 7,53450 HRK

Obrazloženje

1. Tužitelj u tužbi navodi da je upućen na pokretanje predmetne parnice zaključkom Općinskog građanskog suda u Zagrebu, Ovr-884/22-4 od 28. ožujka 2022., s obzirom da se je u postupku izravne naplate tuženikove tražbine, koja se temelji na pravomoćnom i ovršnom rješenju ovog suda, Ovr-25/18 od 13. veljače 2021., protivio provođenju ovrhe, smatrajući da je tražbina tuženika prema tužitelju prestala te da tuženik iz tog razloga nije ovlašten tražiti ovrhu protiv njega.

2. Tužitelj pojašnjava da je tuženik, kao univerzalni pravni sljednik društva Meta nekretnine d.o.o., njegov dužnik po Ugovoru o kreditu 500894 kojeg su 27. studenog 2007. sklopili tužitelj kao kreditor, Feliciter d.o.o. kao korisnik kredita, Jozo Šarić i Meta nekretnine d.o.o. kao jamci platci i Branko Naglić te Ljiljana Vučemilo kao založnici dužnici te da je dug tuženika kao jamca platca po navedenom ugovoru na dan 24. siječnja 2022. iznosio 14.368.633,94 kn (glavnica i sporedna potraživanja).

3. S obzirom da je njegov dug prema tuženiku po pravomoćnom i ovršnom rješenju ovog suda, Ovr-25/18 od 13. veljače 2021., iznosio 100.000,00 kn (s zateznim kamatama od njegova donošenja), to da je izjavio tuženiku građanskopravni prijeboj navedenih tražbina, koja izjava da je uručena tuženiku putem pošte 5. veljače 2022., a tuženikovom punomoćniku 1. veljače 2022., dok mu je putem elektroničke pošte uručena 27. siječnja 2022.

4. Stoga da je tuženikova tražbina, radi koje se želi provesti ovrha pljenidbom i prijenosom novčanih sredstava s računa tužitelja, prestala prijebojem.

5. Slijedom navedenog, predlaže presudom utvrditi da su pljenidba i prijenos temeljem točke III. rješenja ovog suda, Ovr-25/18 od 13. prosinca 2021., nedopušteni, podredno, da su pljenidba i prijenos temeljem cjelokupnog rješenja ovog suda, Ovr-25/18 od 13. prosinca 2021., nedopušteni, a podredno da su pljenidba i prijenos novčanih sredstava u postupku izravne naplate pred Financijskom agencijom, pokrenutom od strane tuženika temeljem rješenja ovog suda, Ovr-25/18 od 13. prosinca 2021., nedopušteni.

6. Tuženik u odgovoru na tužbu navodi da je postupak izravne naplate pokrenuo 3. veljače 2022., a da je tužiteljevu izjavu o građanskopravnom prijeboju zaprimio tek 5. veljače 2022., a da nakon pokretanja ovršnog postupka građanskopravni prijeboj (kao niti procesnopravni) nije dopušten. Tuženikovi punomoćnici u postupku ovog suda, Ovr-25/18, iz kojeg potječe ovršna isprava tuženika prema tužitelju da nisu imali ovlaštenje zastupati tuženika nakon okončanja tog postupka, a isti da je pravomoćno okončan 7. siječnja 2022., slijedom čega da nisu u njegovo ime mogli niti zaprimiti tužiteljevu izjavu o građanskopravnom prijeboju.

7. Osim toga, da tužitelj pokušava prebiti tražbinu koja ne proizlazi iz ovršne isprave, već iz izvotka iz poslovnih knjiga i Ugovora o kreditu, s tuženikovom tražbinom koja nedvojbeno proizlazi iz ovršne isprave, što da nije dopušteno, a osim toga da tužiteljeva navodna tražbina iz Ugovora o kreditu ne može biti predmet pljenidbe, zato jer se ne radi o ovršnoj ispravi, a da je odredbom čl. 200. st. 1. Zakona o obveznim odnosima (Narodne novine, broj: 35/2005., 41/2008., 125/2011., 78/2015., 29/2018.,

126/2021., 114/2022., 156/2022., dalje u tekstu: ZOO) određeno da ne mogu prestati prijebojem one tražbine koje se ne mogu zaplijeniti.

8. Stoga da tražbina tuženika prema tužitelju nije mogla prestati prijebojem pa da nisu ostvareni razlozi iz odredbe čl. 50. st. 1. t. 7. i 9. Ovršnog zakona (Narodne novine, broj: 112/2012., 25/2013., 93/2014., 55/2016., 73/2017., 131/2020., 114/2022., dalje u tekstu: OZ) za proglašenje predmetne ovrhe nedopuštenom.

9. U očitovanju na odgovor na tužbu tužitelj navodi da postupak izravne naplate pred Financijskom agencijom nije isto što i ovršni postupak koji se vodi pred sudom. Nadalje, s obzirom da je dostava preporučene poštanske pošiljke koja je sadržavala tužiteljevu izjavu o građanskopravnom prijeboju pokušana u odnosu na tuženika već 31. siječnja 2022., ali da je tuženik istu preuzeo tek 5. veljače 2022., to da proizlazi da je izjava o prijeboju dana prije nego li je 3. veljače 2022. pokrenut postupak izravne naplate. Smatra da je građanskopravni prijeboj dopušten i nakon pokretanja postupka izravne naplate.

10. U daljnjem tijeku postupka tuženik je na izričit upit suda izjavio da osporava postojanje i visinu tužiteljeve tražbine temeljem Ugovora o kreditu 500894 od 27. studenog 2007. i njegovih dodataka te je potvrdio da je on univerzalni pravni sljednik društva Meta nekretnine d.o.o.

11. Punomoćnik tužitelja je smatrao da su punomoćnici tuženika istoga bili ovlašteni zastupati i u razdoblju nakon pravomoćnog okončanja postupka osiguranja ovog suda, Ovr-25/18, iz kojeg potječe ovršna isprava pa sve do pokretanja postupka izravne naplate pred FINA-om, sukladno odgovarajućoj primjeni odredbe čl. 95. ZPP-a, prema kojoj punomoć dana za glavni postupak vrijedi i za naplatu troškova proizašlih iz tog postupka.

12. Punomoćnik tuženika je ponovio da je imao posebnu punomoć za zastupanje tuženika u postupku osiguranja ovog suda Ovr-25/18, koja da je prestala važiti s pravomoćnim okončanjem tog postupka te da mu je tuženik ponovno dao posebnu punomoć za zastupanje u postupku izravne naplate pred FINA-om, iz čega da proizlazi da on nije bio ovlašten zastupati tuženika u razdoblju između ta dva postupka, u kojem mu je tužitelj dostavio izjavu o prijeboju.

13. Tužitelj navodi da je između korisnika kredita Feliciter d.o.o., kao tužitelja i ovdje tužitelja kao tuženika, uz sudjelovanje predmetnog tuženika kao umješača na strani tužitelja/korisnika kredita, vođen pred ovim sudom postupak, P-909/15, u kojem je korisnik kredita tvrdio da je predmetni Ugovor o kreditu s dodacima i Sporazumom o osiguranju novčane tražbine zasnivanjem založnih prava na nekretninama, ništetan, a podredno da nisu nikada niti nastali te je zahtijevao da se izvrši brisanje založnih prava upisanih na nekretninama zalogodavaca, da mu ovdje tužitelj vrati zadužnicu i dvije vlastite mjenice te iznos od 15.305.736,03 kn koji da su mu plaćeni temeljem Ugovora o kreditu, koji postupak da je pravomoćno okončan odbijanjem svih tužbenih zahtjeva, a u tom postupku da je provedeno financijsko vještačenje kojim je utvrđivana visina potraživanja tužitelja temeljem Ugovora o kreditu, koji nalaz i mišljenje da dostavlja i u predmetnom postupku kao dokaz visine svoje tražbine, uz ostale isprave.

14. Nadalje, tužitelj tvrdi da iako su bile ostvarene sve pretpostavke za provođenje jednostranog prijeboja (dana je izjava o prijeboju od strane tužitelja, obje tražbine su glasile na novac i bile su dospjele te niti jedna od tražbina ne predstavlja imovinu na kojoj se ne može provesti ovrha, dakle, nema govora o primjeni odredbe čl. 200. st. 1. ZOO-a), da se u konkretnom slučaju radi o sporazumnom prijeboju, s obzirom da je u točki 7. Ugovora o kreditu ugovoreno da korisnik kredita i svi jamci platci ovlašćuju kreditora da dospjela i nenaplaćena potraživanja po tom ugovoru prebije s potraživanjima koja oni imaju po računima otvorenim u banci kredita ili s potraživanjima koja su oni stekli prema kreditu u nekim drugim poslovima/odnosima. Kod sporazumnog prijeboja da ne moraju biti ispunjene sve pretpostavke koje ZOO propisuje za jednostrani prijeboj, tako da za nastanak sporazumnog prijeboja tražbina nije relevantno niti davanje izjave o prijeboju, već je jedino relevantno da su se stranke suglasile oko prijeboja međusobnih tražbina, u kojem slučaju prijeboj nastaje takvim suglasnim očitovanjem volja ugovornih strana.

15. Tuženik ističe da tužitelj postojanje i visinu navodne tražbine temeljem Ugovora o kreditu dokazuje izvadcima iz poslovnih knjiga, dakle, jednostranim ispravama, čiju vjerodostojnost da tuženik osporava. Smatra da tužitelj nije dokazao postojanje pretpostavki potrebnih za prijeboj tražbina, a osobito dospijeće svoje navodne tražbine. Smatra da se odredba čl. 7.4. Ugovora o kreditu ne može tumačiti kao sporazum o prijeboju, već kao ugovaranje mogućnosti za tužitelja da jednostrano izjavi prijeboj, sukladno odredbama ZOO-a.

16. Tužitelj navodi da punomoćnici tuženika nisu bili ovlašteni primiti uplatu novčanih sredstava u korist tuženika na svoj vlastiti račun, a u zahtjevu za izravnu naplatu da su upravo taj račun naveli kao račun na koji je potrebno uplatiti ovršena sredstva, slijedom čega da je predmetna ovrha nedopuštena u smislu odredbe čl. 52. st. 2. t. 7. OZ-a.

17. Tuženik navodi da je u punomoći koju je dao svojim punomoćnicima u postupku izravne naplate izričito navedeno da ih se ovlašćuje da u njegovo ime primaju novac i novčane vrijednosti i da o tome izdaju potvrde, a osim toga da se radi o novom žalbenom navodu kojeg tužitelj do sada nije istaknuo i radi kojeg nije bio upućen na pokretanje predmetnog parničnog postupka.

18. Tijekom dokaznog postupka pročitani su prijedlog tužitelja od 17. ožujka 2022. podnesen Općinskom građanskom sudu u Zagrebu u odnosu na postupak izravne naplate (list 6. – 15. spisa), tuženikov zahtjev za izravnu naplatu podnesen FINA-i 3. veljače 2022. (list 16. – 17. spisa), potvrda pravomoćnosti rješenja ovog suda, Ovr-25/18-23 (list 18. – 19. spisa), rješenje ovog suda, Ovr-25/18 od 13. prosinca 2021. (list 20. – 33. spisa), rješenje Općinskog građanskog suda u Zagrebu, Ovr-884/22-4 od 28. ožujka 2022. (list 42. – 48. spisa), tužiteljeva izjava o prijeboju od 24. siječnja 2022. (list 49. – 51. spisa), Ugovor o kreditu 500894 sklopljen 27. studenog 2007. između tužitelja (tadašnje tvrtke Volksbank d.d.) kao kreditora, Feliciter d.o.o. kao korisnika kredita, Joze Šarića i univerzalnog pravnog prednika tuženika, Meta nekretnine d.o.o., kao jamaca plateca i Branka Nagliča te Ljiljane Vučemilo kao založnih dužnika (list 52. – 60. spisa, dalje u tekstu: Ugovor o kreditu), izvadak iz poslovnih knjiga tužitelja od 24. siječnja 2022. (list 63. spisa), ispis e-mail korespondencije od 27. siječnja 2022. (list 64. – 65. spisa), preslike poštanskih povratnica (list 66. spisa), presuda i rješenje ovog suda, P-909/15 od 23. siječnja 2020.

(list 67. – 84. spisa), punomoć izdana od strane tuženika odvjetnicima u postupku ovog suda Ovr-25/18 (list 98. spisa), ispis e-mail korespondencije od 28. siječnja 2022. (list 99. spisa), ispisi s mrežne stranice Hrvatske pošte d.d. (list 129. – 130. spisa), presuda i rješenje Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske, PŽ-1607/20-6 od 15. veljače 2022. (list 156. – 164. spisa), dopunski nalaz i mišljenje financijskog vještaka Ljupka Omazića, izrađen za potrebe parničnog postupka ovog suda, P-909/15 (list 234. – 238. spisa), tužiteljeva kartica isplate po Ugovoru o kreditu 500894 (list 239. i 243. spisa), tužiteljeve kartica uplata po Ugovoru o kreditu 500894 (list 245. spisa), tužiteljev izvadak iz poslovnih knjiga od 17. studenog 2022. (list 246. spisa), tužiteljeva kartica knjiženja po Aneksu 3 Ugovora o kreditu 500894 – partija 501284 (list 247. – 252. spisa), tužiteljeva kartica knjiženja po Aneksu 1 i 2 Ugovora o kreditu 500894 – partija 405664 (list 253. spisa) i punomoć koju je tuženik dao odvjetnicima za zastupanje u postupku izravne naplate pred FINA-om (list 314. spisa).

19. Ocjenom izvedenih dokaza, sukladno odredbi čl. 8. Zakona o parničnom postupku (Narodne novine, broj: 53/1991., 91/1992., 112/1999., 88/2001., 117/2003., 88/2005., 2/2007. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 84/2008., 123/2008., 57/2011., 25/2013., 28/2013., 89/2014. – odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, 70/2019., 80/2022., dalje u tekstu: ZPP), zaključeno je da je tužbeni zahtjev osnovan.

20. Prije svega, ističe se da tužitelj u ovom postupku nije istaknuo tri tužbena zahtjeva, već jedan, budući da između njih nema suštinski nikakve razlike, radi se o proglašenju nedopuštenim pljenidbe i prijenosa novčanih sredstava temeljem iste ovršne isprave, rješenja ovog suda, poslovni broj Ovr-25/18 od 13. prosinca 2021., u čijem je stavku III. naloženo tužitelju (kao predlagatelju osiguranja) naknaditi tuženiku (kao II. protivniku osiguranja) troškove postupka osiguranja u iznosu od 100.000,00 kn, radi čije je naplate tuženik protiv tužitelja pokrenuo pred Financijskom agencijom postupak izravne naplate.

21. Postupak izravne naplate jest izvansudski postupak ovrhe na novčanim sredstvima ovršenika po računima otvorenim kod banaka, dakle, na novčanim tražbinama koje taj ovršenik ima prema bankama u pogledu novčanih sredstava na njegovim računima (arg. iz čl. 209. OZ-a).

22. U konkretnom slučaju postupak izvansudske ovrhe je odgođen (naloženo je FINA-i da odgodi izdavanje naloga bankama za prijenos zaplijenjenih novčanih sredstava ovršenika, ovdje tužitelja, u korist ovrhovoditelja, ovdje tuženika, na račun naveden u zahtjevu za izravnu naplatu), zato što je tužitelj (ovršenik) predložio da se pljenidba i prijenos novčanih sredstava proglase nedopuštenim iz razloga propisanih odredbom čl. 50. st. 1. t. 7. i 9. OZ-a te je predložio, za vrijeme dok se isto ne utvrdi, odgoditi postupak izvansudske ovrhe te je tužitelj upućen na pokretanje predmetne parnice, zaključkom Općinskog građanskog suda u Zagrebu, poslovni broj Ovr-884/22-4 od 28. ožujka 2022.

23. Za navedeno postupanje tužitelj je imao rok od 15 dana od dana primitka navedenog zaključka, a kako je tužitelju navedeno rješenje dostavljeno 30. ožujka 2022., a tužbu u ovom predmetu je podnio 14. travnja 2022., to je predmetni postupak pravovremeno pokrenut.

24. Odredbom čl. 50. st. 1. OZ-a propisani su razlozi za podnošenje žalbe protiv rješenja o ovrsi među kojima i razlog da ovrhovoditelj nije ovlašten tražiti ovrhu na temelju ovršne isprave, odnosno da nije ovlašten na temelju nje tražiti ovrhu protiv ovršenika (točka 7.) i razlog da je tražbina prestala na temelju činjenice koja je nastala u vrijeme kad je ovršenik više nije mogao istaknuti u postupku iz kojeg potječe odluka, odnosno nakon zaključenja sudske ili upravne nagodbe ili sastavljanja, potvrđivanja ili ovjeravanja javnobilježničke isprave (točka 9.).

25. Razlog iz odredbe čl. 50. st. 1. t. 7. OZ-a se odnosi na situaciju kada ne postoji identitet između osobe vjerovnika i/ili dužnika kako su isti navedeni u ovršnoj ispravi temeljem koje je ovrha određena i osobe ovrhovoditelja i/ili ovršenika, a odgovarajućim ispravama nije dokazan prijenos tražbine/duga s vjerovnika/dužnika iz ovršne isprave na ovrhovoditelja/ovršenika.

26. Razlog iz odredbe čl. 50. st. 1. t. 9. OZ-a se odnosi na različite situacije prestanka tražbine nakon pravomoćnog okončanja postupka iz kojeg ovršna isprava, u vidu pravomoćne i ovršne sudske odluke, potječe.

27. S obzirom da je tužitelj upućen na pokretanje predmetne parnice radi proglašenja pljenidbe i prijenosa vlastitih novčanih sredstava nedopuštenim isključivo iz razloga navedenih u odredbama čl. 50. st. 1. t. 7. i 9. OZ-a, to sud u ovom postupku može isključivo iz tih razloga ispitivati dopuštenost predmetne izvansudske ovrhe.

28. Među strankama je sporno da li je tuženikova tražbina naknade troškova postupka osiguranja u iznosu od 100.000,00 kn, koja proizlazi iz pravomoćnog i ovršnog rješenja ovog suda, prestala prijebojem nakon pravomoćnog okončanja tog postupka osiguranja, pri čemu tuženik osporava da je tužitelj uopće imao tražbinu koja se je mogla prebiti s njegovom ovršnom tražbinom, a ako ju je imao, tada osporava njenu visinu te postojanje zakonom propisanih pretpostavki za prestanak tražbina jednostranim prijebojem, a u krajnjoj liniji zbog toga što je tužiteljeva izjava o prijeboju dana onda kada ju je on primio, a to da je bilo nakon što je postupak izravne naplate (izvansudske ovrhe) već pokrenut, a da nakon pokretanja postupka ovrhe građanskopravni prijeboj tražbina nije dopušten, naglašavajući da se u konkretnom slučaju ne radi o sporazumnom prijeboju.

29. Prije svega, ne može se prihvatiti stajalište da nakon pokretanja ovršnog postupka ovršenik više ne može izjaviti građanskopravni prijeboj svoje tražbine s tražbinom ovrhovoditelja i na taj način uzrokovati njeno utrnuće.

30. Građanskopravni prijeboj, kao jedan od načina prestanka obveza, je uvijek dopušten, izuzev u situacijama u kojima je zakonom izričito isključen.

31. Ovršeniku je dopušteno nakon pokretanja ovršnog postupka izjaviti građanskopravni prijeboj, jednako kao što mu je dopušteno namiriti ovrhovoditeljevo potraživanje mimo ovršnog postupka (primjerice, kada je radi namirenja ovrhovoditeljeve tražbine određena ovrha na ovršenikovoj nekretnini, a ovršenik ipak uspije namaknuti dostatna novčana sredstva i u cijelosti podmiri svoj dug uplatom na račun ovrhovoditelja).

32. Namirenje ovrhovoditeljeve tražbine nakon pokretanja ovršnog postupka, jednako kao i njeno utrnuće uslijed izjavljenog građanskopravnog jednostranog prijebaja, čini svako daljnje vođenje ovršnog postupka nedopuštenim, a ako ovrhovoditelj ne prizna utrnuće svoje tražbine, tada ovršeniku stoji na raspolaganju institut žalbe protiv rješenja o ovrsi nakon proteka roka, sukladno izričitoj odredbi čl. 53. st. 1. OZ-a.

33. Ne dopustiti ovršeniku da ovrhovoditelju izjavi građanskopravni prijeboj tijekom ovršnog postupka, osim što za isto ne postoji nikakvo uporište u zakonu, značilo bi, ujedno, prisiljavati tog ovršenika da i on protiv ovrhovoditelja pokrene ovršni postupak radi namirenja svoje tražbine, dakle, dovelo bi do bespotrebnog dodatnog angažiranja pravosudnog sustava te do generiranja novih troškova, što je potpuno neekonomično, a u situaciji kada je tražbina ovršenika višestruko veća od tražbine ovrhovoditelja, a ovrhovoditelj nema nikakve imovine na kojoj se može provesti ovrha, i potpuno nesvrishodno.

34. Ono što nedvojbeno nije dopušteno u ovršnom postupku jest izjavljivanje procesnopravnog prigovora radi prebijanja, zato što isto podrazumijeva da sud pred kojim je taj prigovor izjavljen mora prethodno utvrditi postoji li takvo protupotraživanje, dakle, mora provesti određeni kontradiktorni postupak, a što je sudu u ovršnom postupku zabranjeno, a nakon toga bi trebao donijeti kontradiktornu odluku u obliku presude (s obzirom da je ZPP-om izričito propisano da se odluka o tražbini istaknutoj radi prebijanja donosi u obliku presude), što u ovrsi nije procesno moguće.

35. S druge strane, ovršni sud nije dužan i neće utvrđivati postojanje tražbine za koju ovršenik tvrdi da ju je izvan ovršnog postupka prebio s ovrhovoditeljevom ovršnom tražbinom, ukoliko je ista sporna, već će, u pravilu, ovršenika uputiti u parnicu radi proglašenja ovrhe nedopuštenom uslijed razloga iz čl. 50. st. 2. t. 9. OZ-a, što ni na koji način ne utječe na daljnju provedbu ovrhe (čl. 55. u vezi čl. 53. st. 5. i čl. 54. OZ-a).

36. Dakle, prestanak tražbine iz ovršne isprave građanskopravnim prijebajem tijekom ovršnog postupka jest dopušten.

a. Tuženik je pokrenuo postupak izravne naplate (postupak izvansudske ovrhe) podnošenjem zahtjeva za izravnu naplatu Financijskoj agenciji 3. veljače 2022.

37. Tužitelj je u izjavi o prijebaju od 24. siječnja 2022. naveo da prema tuženiku ima dospjelo potraživanje u iznosu od 14.368.633,94 kn temeljem Ugovora o kreditu i njegovih aneksa, s obzirom da toliko iznosi njegovo potraživanje, kao kreditora, prema korisniku kredita Feliciter d.o.o. (sada u stečaju), a tuženikov sveopći pravni sljednik, Meta nekretnine d.o.o., je jamac platac po tom Ugovoru o kreditu, dakle, da potraživanje po toj osnovi i u istom iznosu ima i prema tuženiku te da izjavljuje prijeboj te svoje dospjele tražbine s tražbinom tuženika po osnovi naknade troškova postupka osiguranja u iznosu od 100.000,00 kn koja proizlazi iz ovršne isprave, pravomoćnog i ovršnog rješenja ovog suda, Ovr-25/18 od 13. prosinca 2021.

38. Navedena izjava o prijebaju zaprimljena je od strane odvjetnika koji su zastupali tuženika u navedenom postupku ovog suda, Ovr-25/18, u postupku izravne naplate te

u ovom postupku, putem e-maila dana 27. siječnja 2022., a putem pošte 1. veljače 2022., dok je neposredno od strane tuženika zaprimljena putem pošte 5. veljače 2022.

39. S obzirom da je u punomoći koju je tuženik dao predmetnim odvjetnicima za zastupanje u postupku ovog suda, Ovr-25/18, jasno određeno na koje radnje se odnosi, a među njima nije navedeno i da su navedeni odvjetnici ovlašteni radi naplate troškova iz tog postupka pokrenuti postupak izravne naplate (izvansudske ovrhe) te je tuženik navedenim odvjetnicima za pokretanje postupka izravne naplate izdao posebnu punomoć, to se u konkretnom slučaju ne može na odgovarajući način primijeniti odredba čl. 95. st. 1. ZPP-a (koja regulira situaciju kada je odvjetniku izdana punomoć za vođenje parnice, bez da je stranka pobliže odredila ovlaštenja u punomoći pa se smatra da je taj odvjetnik ovlašten podnijeti i zahtjev za ovrhu potraživanja proizašlog iz tog parničnog postupka), već je utvrđeno da u razdoblju od pravomoćnog okončanja postupka ovog suda, Ovr-25/8, do izdavanja punomoći za pokretanje postupka izravne naplate, dakle, u razdoblju kada su zaprimili od tužitelja predmetnu izjavu o prijeboju, predmetni odvjetnici nisu bili ovlašteni zastupati tuženika.

40. Budući da i za slučaj davanja pisane izjave o prijeboju (kao i za slučaj sklapanja ugovora među odsutnima) treba primijeniti teoriju primitka, a ne teoriju slanja, to je izjava o prijeboju počela prema tuženiku proizvoditi pravne učinke (pod uvjetom da su i sve ostale pretpostavke prijeboja bile ostvarene) od trenutka kada ju je isti primio, a to je bilo 5. veljače 2022., dakle, nakon pokretanja postupka izvansudske ovrhe, 3. veljače 2022., što, kao što je već prethodno obrazloženo, nema nikakvog utjecaja na dopustivost građanskopravnog prijeboja.

41. Protivno navodima tužitelja, u konkretnom slučaju ne radi se o sporazumnom prijeboju, već o jednostranom prijeboju, za koji se moraju ispuniti sve pretpostavke propisane odredbama ZOO-a.

42. Tužitelj pogrešno tumači sadržaj odredbe čl. 7.4. Ugovora o kreditu.

43. Naime, istom je određeno kako korisnik kredita i svaki jamac platac ovlašćuju banku (dakle, tužitelja) da izvrši prijeboj dospjelih neplaćenih tražbina banke po tom ugovoru sa svim sredstvima na svim računima koje korisnik i/ili jamac platac imaju u banci i to po izboru banke, a u slučaju da se banka ne može naplatiti u cijelosti ili djelomično, banka može izvršiti prijeboj s eventualnim vlastitim obvezama prema korisniku i/ili bilo kojem jamcu platcu proizašlim iz drugih poslova i/ili odnosa.

44. Navedena odredba nema pravni karakter sporazuma o prijeboju (u tom trenutku još čak nepostojećih tražbina), već davanja ovlaštenja banci da izvrši jednostrani prijeboj ako za to budu ispunjene zakonske pretpostavke, što je s pravnog stajališta potpuno suvišno, jer bi banka (tužitelj) imala to pravo i bez te odredbe, sukladno mjerodavnim odredbama ZOO-a o jednostranom prijeboju kao načinu prestanka obveza.

45. Sporazum o prijeboju jest sporazum kojim ugovorne strane ugovaraju prestanak međusobnih tražbina (određenih ili barem odredivih) s određenim datumom, bilo da je to sam datum sklapanja sporazuma o prijeboju (pri čemu je nužno da međusobne tražbine u tom trenutku već postoje, bez obzira da li su dospjele) bilo da je to neki datum u budućnosti (u slučaju da u trenutku sklapanja sporazuma međusobne tražbine

još ne postoje, ali se ugovara njihov prestanak prijebom u trenutku kada iste nastanu), a odredba čl. 7.4. Ugovora o kreditu ne sadrži takav dogovor, već određuje da banka (tužitelj) može, ali ne mora, izjaviti prijebom svoje tražbine iz Ugovora o kreditu s nekom tražbinom jamca platca ili korisnika kredita.

46. Dakle, u ovom slučaju radi se o institutu jednostranog prijebom, reguliranom odredbama čl. 195. do 202. ZOO-a.

47. Prema odredbi čl. 195. ZOO-a dužnik može prebiti tražbinu s protutražbinom vjerovnika, ako obje tražbine glase na novac ili druge zamjenljive stvari istog roda i iste kakvoće i ako su obje dospjele.

48. Međutim prijebom ne nastaje čim se za to ispune pretpostavke, nego tek izjavom o prijebom, ali se nakon izjave o prijebom smatra da je učinak prijebom nastao onda kada su se za to ispunile pretpostavke, a to je u trenutku kada su se međusobne tražbine "srele", dakle, u trenutku njihova dospjeća (čl. 196. ZOO-a).

49. Ne može prestati prijebom:

- tražbina koja se ne može zaplijeniti,
- tražbina stvari ili vrijednosti koje su dužniku bile dane na čuvanje ili posudbu, ili koje je dužnik uzeo bespravno ili ih bespravno zadržao,
- tražbina nastala namjernim prouzročenjem štete,
- tražbina naknade štete nanosene oštećenjem zdravlja ili prouzročenjem smrti i
- tražbina koja potječe iz zakonske obveze uzdržavanja (čl. 200. ZOO-a).

50. Tražbina koja se ne može zaplijeniti jest ona za koju je Ovršnim zakonom ili drugim posebnim propisom izričito određeno da ne može biti predmet ovrhe, primjerice, primanja ovršenika po osnovi zakonskoga uzdržavanja, naknade štete nastale zbog narušenja zdravlja ili smanjenja, odnosno gubitka radne sposobnosti i naknade štete za izgubljeno uzdržavanje zbog smrti davatelja uzdržavanja i slično (čl. 172. OZ-a).

51. Tražbina tužitelja kao kreditora iz Ugovora o kreditu prema tuženiku kao jamcu platcu, kao i tražbina tuženika prema tužitelju po osnovi naknade troškova sudskog postupka osiguranja mogu biti predmet ovrhe, dakle, mogu se zaplijeniti i stoga mogu prestati prijebom.

52. Činjenica da Ugovor o kreditu nije sklopljen u obliku javnobilježnički solemnizirane privatne isprave s ovršnom klauzulom pa nema karakter ovršne isprave ne oduzima tužiteljevoj novčanoj tražbini podobnost da bi bila predmetom ovrhe, dakle, da bi se neka tražbina mogla zaplijeniti, zakonom mora biti dopušteno na istoj provesti ovrhu, a općenito su sve novčane tražbine podobne biti predmetom ovrhe, izuzev onih za koje to zakon izričito isključuje, a tražbine koje su predmetom prijebom temeljem tužiteljeve izjave o prijebom nisu jedne od tih isključenih tražbina.

53. Što se tiče postojanja, visine i dospelosti tužiteljeve tražbine iz Ugovora o kreditu, iz odredbe čl. 1., 2. i 3. istoga proizlazi da je tužitelj odobrio korisniku kredita Feliciter d.o.o. (sada u stečaju) kredit za izgradnju petnaest kuća u nizu i pristupne prometnice, na točno određenim nekretninama, u iznosu od 3.400.000,00 CHF u kunsjoj protuvrijednosti prema srednjem tečaju za devize banke tužitelja važećem na

dan korištenja kredita, s rokom otplate 31. srpnja 2009., uz ugovorenu redovnu kamatnu stopu u visini tromjesečnog LIBOR-a prema Reutersu za CHF uvećanom za 3,40 postotnih poena godišnje, koja se obračunava kvartalno, kamatu po dospijeću sukladno odluci banke, jednokratnu naknadu u visini od 1,185% odobrenog kredita, naknadu za odustanak od ugovora, naknadu u visini od 0,50% godišnje na neiskorištena sredstva odobrenog kredita i naknadu u visini od 100 kn za svako izdano brisovno očitovanje i/ili pismo namjere za izdavanje brisovnog očitovanja.

54. Prema odredbi čl. 4.1. i 5.1. Ugovora o kreditu odobreni kreditni iznos se isplaćuje po pisanom nalogu korisnika, sukcesivno, u minimalnim iznosima od 500.000,00 kn, a korisnik otplaćuje glavnicu i kamate jednokratno na zadnji dan roka otplate iz čl. 2., naplatom s posebnog računa koji će biti definiran u Sporazumu o poslovnoj suradnji iz čl. 6.11.a) Ugovora o kreditu.

55. Iz nalaza i mišljenja vještaka za financije, Omazić d.o.o., izrađenog za potrebe postupka ovog suda, P-909/15, vođenom između korisnika kredita i ovdje tužitelja, a u kojem je kao umještač na strani korisnika kredita, tamo tužitelja, sudjelovao ovdje tuženik, proizlazi da je tužitelj temeljem Ugovora o kreditu, a po nalogu korisnika kredita, isplatio ukupno 15.779.423,45 kn (pri čemu je većina tih isplata bila u korist univerzalnog pravnog prednika tuženika, društva Meta nekretnine d.o.o.), dok je s posebnog računa korisnika kredita, otvorenog kod tužitelja sukladno Ugovoru o kreditu i Sporazumu o poslovnoj suradnji (tzv. escrow račun), uplaćeno tužitelju ukupno 1.705.408,81 kn (ukupno uplaćenih 1.715.308,14 kn - 9.899,33 kn uplaćenih za Volksbank d.o.o. za posredovanje u prometu nekretnina).

56. Tuženik niti tvrdi niti dokazuje da je korisnik kredita ili on sam kao jamac platio tužitelju veći iznos od navedenog, pri čemu se napominje da iznos od 15.779.423,45 kn za koji je utvrđeno da je isplaćen po nalogu korisnika kredita temeljem Ugovora o kreditu ne obuhvaća u sebi niti ugovorne niti zatezne kamate koje tužitelj ima pravo naplatiti pored navedenog iznosa glavnice.

57. S druge strane, tužitelj jest dostavio sudu određene knjigovodstvene kartice iz kojih se vidi da je tužitelju plaćen veći iznos od naznačenih 1.705.408,81 kn, međutim, nakon obračuna ugovornih i zateznih kamata te primjenom redoslijeda uračunavanja ispunjenja, utvrđeno je da niti te uplate nisu bile dovoljne za podmirenje tražbine tužitelja, tako da je u trenutku davanja tužiteljeve izjave o prijeboju samo glavnica s ugovornim kamatama po Ugovoru o kreditu iznosila 9.862.224,06 kn (izvadak iz poslovnih knjiga tužitelja od 24. siječnja 2022.) i ista je dospjela ugovorenog dana otplate kredita, 31. srpnja 2009.

58. S obzirom da je na dan primitka tužiteljeve izjave o prijeboju, 5. veljače 2022., tuženikova tražbina prema tužitelju iznosila 100.000,00 kn (na istu nisu tekle zatezne kamate, jer je ista dospjela s danom ovršnosti rješenja ovog suda, Ovr-25/18, 1. veljače 2022. /list 18. spisa/, a nakon davanja izjave o prijeboju, smatra se da je prijeboj nastupio kada je kasnija od tih tražbina dospjela, dakle, u ovom slučaju 1. veljače 2022.), to je očigledno da tužiteljeva tražbina višestruko premašuje tuženikovu tražbinu, već samo uzimanjem u obzir glavnice tužiteljevog kreditnog potraživanja pa nije bilo potrebno provođenjem financijskog vještačenja utvrđivati točnu visinu tužiteljeve tražbine, osobito u situaciji kada tuženik niti tvrdi niti dokazuje da je ista podmirena.

59. S obzirom da je tuženikova tražbina prestala građanskopravnim prijebojem izjavljenim nakon pravomoćnog okončanja postupka iz kojeg proizlazi ovršna isprava tuženika, dakle, prestala je temeljem činjenice koju tužitelj nije mogao istaknuti u tom postupku, budući da je i sama tražbina tuženika nastala tek temeljem sudskog rješenja kojim je taj postupak okončan, to je ostvaren razlog iz odredbe čl. 50. st. 1. t. 9. OZ-a za proglašenje pljenidbe i prijenosa novčanih sredstava tužitelja radi namirenja te tražbine tuženika, temeljem pravomoćnog i ovršnog rješenja ovog suda, Ovr-25/18 od 13. prosinca 2021., u postupku izravne naplate pred Financijskom agencijom, nedopuštenim.

60. Stoga je valjalo prihvatiti tužbeni zahtjev te naložiti tuženiku, kao stranci koja je u cijelosti izgubila predmetnu parnicu, da naknadi tužitelju troškove parničnog postupka (čl. 154. st. 1. ZPP-a).

61. Prema vrijednosti predmeta spora u iznosu od 100.000,00 kn i sadržaju postavljenog zahtjeva tužitelju pripada naknada za tužbu u zahtijevanom iznosu od 1.250,00 kn (Tbr. 7/1 i Tbr. 42 Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika /Narodne novine, broj: 142/2012., 103/2014., 118/2014., 107/2015., 37/2022., 126/2022., dalje u tekstu: OT/), za podnesak od 27. lipnja 2022. u iznosu od 1.250,00 kn (Tbr. 8/1 i Tbr. 42 OT-a), za ročište od 14. rujna 2022. u iznosu od 1.250,00 kn (Tbr. 9/1 i Tbr. 42 OT-a), za podnesak od 25. listopada 2022. u iznosu od 312,50 kn (Tbr. 8/3 i Tbr. 42 OT-a), za ročište od 2. studenog 2022. u iznosu od 625,00 kn (Tbr. 9/2 i Tbr. 42 OT-a), dakle, ukupno 4.687,50 kn/622,14 EUR, uz uvećanje za trošak sudske pristojbe za tužbu u iznosu od 179,18 EUR (Tbr. 1/1 Uredbe o tarifi sudskih pristojbi /Narodne novine, broj: 53/2019., 92/2021., dalje u tekstu: Uredba) i sudske pristojbe za presudu u iznosu od 179,18 EUR (Tbr. 2/1 Uredbe), dakle, pripada mu naknada parničnih troškova u ukupnom iznosu od 980,50 EUR s zateznim kamatama od dana donošenja predmetne presude do isplate, po stopi koja se određuje za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena (arg. iz čl. 30. st. 2. OZ-a i čl. 29. st. 2. ZOO-a).

62. Ne pripada mu naknada troška za sastav podneska od 22. rujna 2022., 9. studenog 2022. i 21. studenog 2022., jer uz isti isključivo dostavlja isprave (presudu ovog suda P-909/15 i presudu drugostupanjskog suda kojom je odlučeno o žalbi protiv navedene prvostupanjske presude, nakon toga nalaz i mišljenje vještaka Omazić d.o.o. i, naposljetku, knjigovodstvene isprave), koje je mogao i bio dužan dostaviti ranije, u svrhu dokazivanja visine svoje tražbine, uz poduzimanje radnji za koje moje priznat trošak pa trošak sastavljanja navedenih podnesaka nije bio potreban za vođenje predmetne parnice, u smislu odredbe čl. 155. st. 1. ZPP-a.

63. Ne pripada mu naknada troška niti za podneske od 30. prosinca 2022. i 9. siječnja 2023., zato jer u istom ponavlja navode koje je već prethodno iznio u predmetnom postupku (čl. 155. st. 1. ZPP-a).

64. Stoga je preko iznosa od 980,50 EUR do zahtijevanog iznosa od 2.030,23 EUR, za iznos od 1.049,73 EUR s zateznim kamatama, zahtjev tužitelja za naknadu troškova parničnog postupka valjalo odbiti kao neosnovan.

65. Slijedom navedenog, odlučeno je kao u izreci.

U Zagrebu 3. ožujka 2023.

Sutkinja:
Ivana Manestar

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv presude dopuštena je žalba Visokom trgovačkom sudu Republike Hrvatske u roku od 15 dana od dana kada se smatra da je dostava presude obavljena (za stranku koja je bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje), odnosno u roku od 15 dana po primitku presude (za stranku koja nije bila uredno obaviještena o ročištu na kojem se presuda objavljuje), koja se podnosi putem informacijskog sustava e-Komunikacija ovog suda.

DNA:

- tužitelju po punomoćnici

- tuženiku po punomoćnici

Broj zapisa: **9-30855-b3bea**

Kontrolni broj: **08496-c0271-60bc1**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:
CN=IVANA MANESTAR, L=ZAGREB, O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.